

Перелік використаних джерел

1. Вівчар О. І. Управління економічною безпекою підприємств: соціогуманітарні контексти: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2018. 474 с.
2. Мунтіян В. І. Фінансування Збройних Сил України: проблеми та перспективи. Дзеркало тижня. 2015. № 34(409).
3. Про чисельність Збройних Сил України на 2018 рік: Закон України № 3742-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2019, N 19-20, ст. 175
4. Ананьїн В. О., Пучков О. О. Воєнна безпека як складова національної безпеки України. Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. -К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2016. N Вип. 54 (№ 11).

Вікторія Лакома

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Іван Мельник

*викладач кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ВЛАСНОСТІ

Діяльність Національної поліції України щодо профілактики адміністративних правопорушень у сфері власності є системою ефективних засобів захисту права власності. Вона реалізується щодо попередження, запобігання відповідним правопорушенням, їхнього припинення. Органи внутрішніх справ протягом багатьох років реалізують функції провідного суб'єкта профілактики правопорушень. Декларування цього правового статусу здійснено в межах Конгресів ООН з попередження злочинності та поводження з правопорушниками, які з 1955 р. організовуються в рамках ООН.

Правова основа діяльності органів внутрішніх справ як суб'єкта профілактики правопорушень удосконалювалася протягом багатьох років. До неї свого часу входили Комплексна програма профілактики злочинності на 2001-2005 роки, затверджена Указом Президента України від 25 грудня 2000 р. № 1376/2000, Концепція реалізації

державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1209-р., та низка інших нормативно-правових актів.

Застарілі підходи до вирішення проблем профілактики правопорушень, закладені цими нормативно-правовими актами, низький рівень довіри населення до правоохоронних інституцій вимагали кардинальних змін. Ці зміни були пов'язані зі створенням Національної поліції України, зміною пріоритетів роботи органів внутрішніх справ, утвердженням соціально-обслуговуючої функції поліції, активним залученням громадськості до запобігання правопорушень, тощо.

За повідомленням підрозділів превентивної діяльності Національної поліції [1], незважаючи на здійснення превентивної, профілактичної роботи співробітниками поліції, люди все частіше стають жертвами шахрайства, коли правопорушники намагаються незаконно заволодіти чужим майном, грошовими коштами. До найпоширеніших видів шахрайств належать: телефонні шахрайства, коли громадянам повідомляють, що їхній родич затриманий поліцією або потрапив у ДТП, розповсюдження повідомлень про виграш автомобіля і необхідність сплати комісійних, інтернет-шахрайства, що стосуються купівлі-продажу товарів через мережу Інтернет; шахрайства з банківськими картками через виманювання рін-коду, паролю картки, зняття з неї готівки тощо [2].

Найважливішим завданням дільничних офіцерів поліції є налагодження індивідуальної профілактичної діяльності щодо правопорушень у сфері власності на адміністративній території дільниці. При цьому як безпосередні об'єкти її реалізації розглядаються окремі особи і сфера суспільних відносин загалом. Дільничі офіцери поліції здійснюють роз'яснення суспільної небезпечності певної діяльності, застосовують усне попередження про неприпустимість незаконної діяльності; офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки. Ними може здійснюватися профілактичний облік, адміністративний нагляд органів поліції.

До заходів індивідуальної профілактики у сфері власності належать виховні бесіди за місцем проживання чи роботи, ознайомлювальні, попереджувальні розмови, бесіди з родичами, сусідами особи, яка схильна до вчинення адміністративних деліктів, допомога у працевлаштуванні, організації дозвілля, налагодженні соціально значущих корисних взаємин, з'ясування умов проживання,

відвідування особи, виявлення негативних чинників, які зумовлюють протиправну поведінку, допомога у вирішенні соціальних проблем, виявлення щодо суб'єктів державно-владних повноважень ініціативи з надання необхідної медичної, соціальної, психологічної допомоги окремим особам.

Профілактична діяльність Національної поліції України щодо деліктності у сфері власності характеризується низкою ознак. Зокрема, її метою є попередження, припинення різноманітних проявів незаконної діяльності щодо майна, з'ясування причин та умов їх вчинення, їхнє усунення, захист прав власників майна. Ці заходи не спрямовуються на покарання правопорушника.

Профілактична діяльність має виконавчо-розпорядчий та державно-владний характер, оскільки її здійснення передбачає реалізацію положень прийнятих законодавчою владою нормативно-правових актів у правоохоронній сфері щодо власності та одночасно можливість прийняття власних владних рішень у цій сфері. Вона здійснюється у чітко визначеному законодавством порядку, за встановленою нормативно-правовими актами процедурою (наприклад, процедура здійснення превентивних поліцейських заходів). Національна поліція виступає суб'єктом, що може реалізовувати як заходи переконання, так і заходи адміністративно-правового примусу. Для профілактики адміністративних правопорушень у сфері власності, їх припинення застосовуються заходи переконання, поліцейські превентивні заходи і заходи примусу, визначені законодавством. При здійсненні наведених вище правових заходів, поліцейські враховують психологічні, соціальні та інші аспекти. Профілактична поліцейська діяльність передбачає застосування заходів загальної та індивідуальної профілактики адміністративних деліктів. Поряд з проведенням зустрічей із громадою, громадських лекцій щодо профілактики правопорушень у сфері власності, поліцейські застосовують індивідуальні профілактичні заходи щодо осіб, схильних до вчинення деліктів у зв'язку з соціальним, психологічним станом, що передбачають втручання в особисто-вольову сферу конкретної особи. Це передбачає можливість обмеження правових можливостей особи з метою забезпечення встановленого та гарантованого державою порядку володіння, користування та розпорядження майном.

Процес оновлення нормативної основи функціонування Національної поліції щодо реалізації профілактичних функцій у сфері власності ще тільки розпочався та зумовлює потребу ґрунтовного доопрацювання вітчизняного законодавства.

Перелік використаних джерел

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. Ст. 379.
2. Васильчишин О.Б., Білоус І.І Рейдерство як окремий вид організованої злочинності. Економічний аналіз. 2020. ТОМ 30, №1(2). С. 216-222.

Ігор Метельський

*викладач кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

РІВЕНЬ ДОВІРИ ГРОМАДЯН ДО ПОЛІЦІЇ ЯК ЗАСІБ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Із початком реформування всієї правоохоронної системи у 2015 році було створено новий для українського суспільства державний орган – Національну поліцію. Задля регулювання її діяльності також 02.07.2015 року було прийнято закон України № 580 -VIII «Про Національну поліцію», який окрім іншого визначав поняття Національної поліції України. Відповідно до цього закону, під поліцією розуміють в першу чергу центральний орган виконавчої влади. Також згаданий закон стверджує, що Національна поліція служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [1].

Після створення нового державного органу виникло цілком зрозуміле питання щодо оцінки ефективності його діяльності, тим паче коли ми говоримо про правоохоронний орган, який повинен забезпечувати порядок та безпеку у державі. У зв'язку з тим, що до 2015 року ефективність діяльності правоохоронних органів була дещо перебільшена та й не зовсім правдива, а так звана «палочна система», про наявність якої в структурі МВС стверджують багато науковців[4] викликала сумніви щодо достовірності інформації про діяльність міліції, виникла необхідність у створенні нової системи оцінки ефективності діяльності поліції. І як слушно зазначає І. Охріменко ефективність діяльності сучасного правоохоронця повинна включати не надумані чи декларативні показники, а в першу чергу повинна об'єктивно відображати наявний стан [2. С. 139].